

Naslov originala
Katarina Mazzeti
Familjegraven: en fortsättning på
romanen Grabben i graven bredvid

Oversattningen har fått stöd från Statens Kulturråd.
Prevođenje ove knjige pomogao je Državni savet za kulturu Kraljevine
Švedske.

Katarina Mazeti

PORODIČNI KAVEZ

Nastavak romana „Frajer sa susednog groba”

Sa švedskog prevela

Suzana Živković

ODISEJA

Beograd, 2012.

Umesto predgovora

Ova knjiga se nastavlja tačno tamo gde se knjiga *Frajer sa susednog groba* završava. Ako knjigu niste pročitali – ili ste zaboravili o čemu se radi – lako ćete se uključiti u priču ako pročitate kratak siže koji sledi. Ako ste samo odgledali film *Frajer sa susednog groba* (*Grabben i graven bredvid*), za svaki slučaj pročitajte i siže – knjiga i film se u nekim segmentima razlikuju.

Siže romana „Frajer sa susednog groba”

Tridesetdvogodišnja bibliotekarka Dezire Valin postala je udovica nakon prerane smrti supruga Erjana, čoveka s kojim je delila ukus, životni stil i stavove – i brak bez strasti. Pomirila se sa usamljениčkim životom i usred-

sredila se na posao, ali je neizmerno čeznula da postane mama. Na groblju upoznaje Benija Sederstrema, farmera koji posećuje majčin grob. On takođe, od majčine smrti živi sam, pokušavajući da vodi omanju mlečnu farmu, ali mu manjka vremena i novca. Uprkos različitim interesovanjima i pogledima na život („Nije se baš čulo ono *klik*. Osećaj je više bio kao kada se slučajno osloniš na električnu ogradu”, kaže Beni), zaljubljuju se jedno u drugo, ali imaju problema u usaglašavanju svojih svakodnevnih navika. Beni se plaši da ne postane matori neženja i želi ženu koja će mu pomoći u kućnim poslovima i van kuće. Dezire ne misli da je ona taj tip žene i nije spremna da se odrekne svega što joj je bitno i preseli se na imanje Rengorden. Zbog toga prekidaju vezu i oboje upadaju u depresiju. Dezire počinje da se viđa s istoričarem Andersom, ali ubrzo shvata da je u tu vezu ušla zbog njegovog sinčića. Beni se nakon nekog vremena upušta u vezu sa Anitom, medicinskom sestrom koja mu pruža sve ono što je mislio da mu je potrebno, pomoć u kući i u štali. Ali ne može da se zaljubi u nju „kao što ne može iznenada da počne da pevuši operске arije”.

Na kraju knjige – ali ne i filma – Dezire shvata da želi da ima dete, čak i ako odluči da živi sama i dolazi na ideju da zamoli Benija da bude otac njenog deteta, premda neće živeti zajedno. On se sa tim složi, uz napomenu da nema nameru da svu brigu o detetu prepusti njoj, ako uopšte bude bilo deteta („Ti bi od mog malog napravila nekog tužnog malog docenta za izumrle jezike!”). Dogovore se da pokušaju tri puta, baš kao u bajkama. Kada Dezire bude dobila

odgovor na test trudnoće, doneće zajedničku odluku: ako nije trudna, više neće imati nikakvog kontakta, ali ako jeste trudna – pa, o tome će razmišljati tada. Kraj knjige je otvoren – ne znamo da li je Dezire ostala trudna.

Ostale informacije

Benijeve komšije su Bengt-Jeran i Violet.

Dezirina najbolja drugarica Merta živi s čovekom koji je u kolicima.

Beni Dezire zove Račić, „tanki oklop, bleđa i sklupčana oko svojih mekih delova”.

Godina prva

MESTIMIČNO
OBLAČNO

Beni

Prava je sreća što sam nabio nos u stepenice kad sam lepršajući napustio Dezirin stan one večeri. Skliznuo sam niz nekoliko stepenika, zakačio laktom okno lifta i – bestraga! – na odmorištu se srušio na koleno, s nogom iskrivljenom pod čudnim uglom. Učinilo mi se da sam čuo kako je kvrcnulo.

Otvorila su se vrata stana ispod Dezirinog i pojavio se čikica u bademantilu koji je sumnjičavo osmatrao stepenište. A ja sam klečao s tako nesnosnim bolovima da sam morao da se ugrizem za usnu da ne bih zaječao, pa sam se, da bih ga umirio i pokazao mu da nisam opasan po opštu bezbednost, dostojanstveno naklonio u njegovom pravcu. Smotanko Beni. Zalupio je vrata i čuo sam kako je navukao rajber. Mora da je pomislio da pripadam nekoj čudnoj sektu, nekoj vrsti mangu-pastih Jehovinih svedoka koji, održe službu pre nego što pokušaju da vrbuju sledbenike, na stepeništu. Bože me sačuvaj!

Da li ste nekada pokušali da vozite auto jednom nogom, skroz ispruženom, dok drugom pokušavate da se pobrinete za kvačilo, gas i kočnicu? Auto je odskakutao kući kao zec.

Ali, kao što sam rekao, bila je to sreća u nesreći. Noga me je čitavog narednog dana toliko bolela da nisam mogao da

razmišljam ni o čemu drugome. Da sam pokušao, izazvao bih kratak spoj u glavi od silnih zamršenih misli. Dezire opet. Sva ona stara osećanja koja su mi razarala utrobu. Anita. Ona je, hvala bogu, spavala kada sam stigao kući i kada sam ujutru odšepao do štale. Nisam smeo čak ni da pogledam u njeno pletivo na kuhinjskoj klupi dok sam srkao instant kafu spremljenu od tople vode iz česme, napeto žureći da što pre šmugnem kako ne bih morao da je gledam u oči.

A onda muža krava sa ispruženom nogom i kolenom veličine rukometne lopte, toplim i pulsirajućim. Hramao sam naokolo tražeći tronožac za mužu i elastičnu utegu koja se pričvrsti za struk, koju skoro nikada ne koristim. Toliko je dugo nisam koristio da sam zaboravio kako da pronađem ravnotežu i srušio sam se u kanal za izđubavanje i opet udario bolni lakat. Ležao sam tako u balezi i kezio se, naglas rekao da mi tako i treba, kad sam takav serator. Pomislio sam kako će se Dezire zabaviti dok joj budem pričao o ovome. Bio sam toliko srećan da me je bilo stid.

Doduše, nisam uspeo mnogo toga da ispričam. Nije bilo prilike za ćaskanje i priče. Prvo mi je raspoloženje palo kad sam uveče pokušao da zбриšem iz kuće i lagao Anitu, koja je upravo spremila za večeru dimljenu kobasicu i krompir sa mirođijom, baš ono što najviše volim. Katalog iz zlatare je bio na klupi i mogu se opkladiti da to nije bila čista slučajnost, ali sam se pretvarao da ga ne vidim. Imao sam utisak da me posmatra pažljivije nego inače, pa sam trabunjao o tome kako sam se sapleo o stog sena i slomio koleno, i kukao sam kako me boli. Serator koji švrlja sa strane a traži utehu. Ali uvek upali, medicinska sestra u njoj stupila je na scenu i znalački mi ispipala koleno, učvrstila ga zavojem i rekla mi da je to samo blago uganuće.

Skoro sam se ugušio kad sam promrmljao da Bergrenu, farmeru iz susednog sela, treba pomoć u popunjavanju EU formulara, pa sam se odgegao do automobila i izjurio iz dvorišta, i tek posle nekog vremena sam se setio da Bergren živi na drugoj strani, tako da ću, za slučaj da je Anita gledala kroz prozor, morati da priprelim odgovore na neka pitanja.

Baš me briga – morao sam da odem, jer ja sam čovek sa *misijom*. Čoveče, superheroj! Jedan od onih što doleću s čudesnim moćima i malim račićima daruju bebe! Fale mi samo mantil i triko. I logotip na grudima... Možda, ogromna sperma?

Razmišljao sam nakratko da li bi trebalo da se osećam iskorišćenim. Zar to nije seksualno nasilje, zgrabiti tako bivšeg ljubavnika i iskoristiti ga kad ti padne na pamet da želiš decu? Možda je trebalo da dignem nos i kažem joj da otvori račun u banci sperme?

Ih, dobro sam znao da ovo ne bih mogao da propustim, sve i da moram da skakućem celim putem do grada na ovoj ćopavoj nozi. A deca nisu neka nova igračka koju je Dezire izmislila. Jedino što me je sprečavalo da glasno pevam Hosanu u automobilu bila je mala sumnja da ona želi samo te vragolane sa repićima, a ne mene. Naravno da sam sve sumnje bacio u bunar i poklopio ga stegom sa zavrtnjem. Možda nikad i neću morati da objašnjavam ništa Aniti. Jebi ga, možda sam se našao u blizini zelenog kriptonita pa su mi se svi spermici sparušili? Ili u blizini pesticida ili nekog drugog poljoprivrednog otrova? A šta onda Dezire da radi sa mnom?

Plakala je nakon što smo opet vodili ljubav i rekla mi je da ne želi više da me viđa jer će opet početi da čezne za mnom. Za mnom? Opet? U tom trenutku sam bio toliko zbunjen da sam samo izustio *aha* i nestao iz njenog stana, tražeći put do kuće sa

užasnom glavoboljom. Ali sam i naredne večeri otišao kod nje. Rekli smo tri pokušaja. A čak i da ona to ne želi, odlučio sam da je barem pitam šta je mislila pod onim „opet“.

Međutim, treće večeri nije bila u kući. Ili mi bar nije otvorila vrata.

Dezire

Probudila sam se s Benijevim mirisom na jastuku. U osnovi sapun sa primesama sena, motornog ulja, kafe i – balege kao završnom mirisnom notom, kao što govore u reklamama za parfeme.

Taj dan je bio tako čudan! Kao da sam iskoračila iz svog života i stala malo u stranu, sve moje misli bile su samo škrabotine na marginama, bekstvo od svog ispravnog, predvidljivog i veoma prijatnog života.

Zato što je tako i bilo. Morala sam da postanem ravnodušna, da se ukočim usred koraka, sve dok se ova ogromna stvar ne završi. Ako ostanemo trudni, moraćemo sve da preispitamo, da ponovo iscrtamo mapu. A ako ne ostanemo trudni, onda će sve biti *business as usual*¹ i ništa značajno se neće dogoditi.

Nisam se ovako osećala još od kad sam bila mala, kada mi je tetka Ana-Lisa pretila da deca koja psuju mogu da završe u domu za nezbrinutu decu. Tih dana sam upravo dobila drugaricu u susednoj kući koja se zvala Agneta. Ona bi ponekad rekla *go'njivo govno* i rukavom obrisala dugačke sline koje su joj visile iz nosa, a ja sam joj se neizmerno divila i htela sam

---

¹ Sve po starom (engl.) – *Prim. prev.*

da budem kao ona. Da je tata saznao da sam izgovarala sve te ružne reči i psovke, odvezao bi me do neke ogromne kuće sa mnoštvom dece i zlim tetama i ostavio tamo. U takvim situacijama bih iskoračila iz svog života i bila u pripravnosti nekoliko dana. Ne bih se igrala novom lutkom da mi posle ne bi previše nedostajala. Ne bih pričala da mi slučajno ne izleti psovka. Pospremila bih sto i prala bih zube dugo, dugo, da bih udovoljila drugima. Tetka Ana-Lisa je govorila mami: razmazila si ono dete, ali, srećom, trebalo je samo da se *neko* ko joj ne titra pobrine za nju. Pod tim je mislila na sebe samu. Onda bi ona otputovala kući i sve bi bilo po starom, i ja bih govorila *go'njivo govno* iz sve snage, ali samo u Agnetinoj kući.

Moj stan odjednom kao da više nije bio samo moj. U početku bih mogla da držim mali beli krevetac u spavaćoj sobi i da postavim sto za presvlačenje na kadu, ali onda bih morala da ispraznim radnu sobu i pretvorim je u dečju sobu. A pre neki dan na poslu, Lilian je pitala da li je neko zainteresovan za njen bračni krevet. Ona i njen muž planiraju da imaju zasebne sobe kad se najstarije dete iseli. Taj krevet bi mogao da stane u moju spavaću sobu, pošto je samo metar i po širok a Beni bi mogao...

Ili će to možda biti ona sobica sa kosim zidovima u potkrovlju Rengordena? Mogla bi da se lepo sredi, nalazi se odmah do Benijeve spavaće sobe, one sa zavesama kao balskim haljinama, samo, da li je ta soba hladna ili postoji toplotna izolacija? I otkud nam pare za moj auto?

Doduše, u Benijevoj sobi spava druga žena. Je l' sinoć otišao direktno njoj u krevet? Zamisli da nas dve stojimo u istom redu u apoteci i kupujemo test za utvrđivanje trudnoće, a onda odlazimo svaka na svoju stranu i gubimo dah od iznenađenja nad svojim pozitivnim rezultatima?

Tu sam stavila gvozdeni poklopac na misli koje su brujale kao u košnici i na svoje planove i postavila se na *Hold.*² *Stand by.*³ Bez planova dok ne budem imala rezultate testa u rukama. I bez ikakvih misli i planova ako test bude negativan. Tako sam ja mislila.

Uopšte nemam nameru da se stidim pred njegovom devojkom bez ikakvog razloga. Naravno da od ovoga ništa neće ispasti. Bio je to samo hir usamljene žene koja se savijala pod težinom ogromnog, glasnog treštavog biološkog budilnika koji je želela da učutka.

Ceo dan sam samu sebe posmatrala sa strane, protiv svoje volje. Nestvaran osećaj: evo je trudna žena, pije sok od naranđe, pravilno se hrani i izbegava da nosi teške gomile knjiga. Da, to sam radila jer nisam mogla da se oduprem. Uveče, kada bih poželeda čašu vina uz omlet, gledala bih fascinirano kako moja ruka prosipa vino u sudoperu. Kao da je ruku kontrolisala materica, a ne impulsi iz mozga.

A o Beniju... o Beniju uopšte nisam smela ni da razmišljam. Čvrsto bih zažmurila i išla dublje, ste penik po stepenik, sve do svoje *lične unutrašnje sobe* svaki put kada bi mi misli krenule u tom pravcu, kao na kursu iz autohipnoze. Uprkos tome, on je po ceo dan visio pored mene, kao dupla senka u loše podešenoj slici na televizoru. Čak mi se pričinilo i da je njegova devojka popodne stajala i buljila u mene u biblioteci. Kao da bi me ona prepoznala, nikad se i nismo srele licem u lice!

Uveče je opet došao, negde oko osam. Srce mi je pola sata tako jako lupalo kao da sam trčala maraton. Delovalo je kao da hramlje na jednu nogu, ali nisam mogla ni da ga pitam zašto, kao da je bilo isuviše osetljivo čak i da pričamo. Samo smo se

---

² Na čekanju (engl.) – *Prim. prev.*

³ Hibernacija (engl.) – *Prim. prev.*

kezili jedno drugome i otišli direktno u spavaću sobu i nastavili sa svojim suludim projektom. Posle sam plakala i rekla mu da više ne sme da dolazi, da ne mogu da izdržim, ne želim ponovo da se zaljubim, da opet počne da mi nedostaje.

„Nedostajao sam ti?” – pitao je sa iskrenim čuđenjem u glasu.

Anita

Odmah sam shvatila da se nešto dešava čim je rekao da će samo da trkne do grada i nestao kao da mu gori pod nogama. A pošto bi uvek promrmljao nešto o tome kuda ide, mora da se radilo o nečemu što ne želi da promrmlja, o nečemu u vezi s onom uobraženom, Račiću, o kojoj je toliko pričao. Kao da je pričom pokušavao da se udalji od nje, da između sebe i nje ispreči vazduh.

Nisam progovarala kada bi krenuo da priča o tome kako bi ona pozelenela kada bi čistila ispod boksova sa teladi ili kakvog su ukusa bili njeni falafeli. Čula sam kako pokušava da ubedi sebe da je ona bila sasvim pogrešna osoba za njega i ništa tu nisam mogla da dodam, ja je nikada nisam ni srela. Tada bih izvadila pletivo i nakon nekog vremena sve bi mi to ušlo na jedno a izašlo na drugo uvo. Dva klot, dva frket, zamena boje, vezivanje pozadi i da, da, naravno, mora da je bilo teško, a šta misliš o kobasici za večeru? I krompiru s mirođijom?

Sada se kajem što tada nisam pažljivije slušala. Dobro je što bolje poznavati ono protiv čega se boriš. Jer, nakon prošle večeri, ništa više neće biti tako jednostavno kao što je bilo još juče prepodne. Tada je mislio da su moje zemičke s marcipanom

dobre kao i tetka Elenine i zajedno smo listali katalog iz zlatarske radnje. Belo zlato, tanko, s nekom malom petljom. Prstenje ne sme da bude isuviše jako, lako se može desiti da se prsten zakači negde na traktoru i ode prst ako prsten ne popusti. A on mora da pazi na prste koji su mu ostali.

Došao je kući u deset uveče. Sedela sam i gledala *Antikrun-da*⁴ na te-veu – bože kakve sve gluposti ljudi skupljaju! Stare komode ne smeju čak ni da prefarbaju ili obrade, nego govore kako su prekrasne kada su pohabane i dotrajale nakon generacija i generacija upotrebe. Ništa nije rekao, samo je otišao i seo za računar i buljio u onaj novi program za hranjenje koji nikada nismo koristili. Nije čak ni pipnuo tastaturu.

Otišla sam do njega i pitala ga da li možda želi kafu pred spavanje, ali se on samo nasmešio i klimnuo glavom a da nije podigao pogled, kao da nije ni čuo šta sam rekla. Tada sam se prvi put ozbiljno uplašila, samo mi je nešto kvrcnulo u grudima i glava me je užasno zbolela. Otišla sam gore i legla, razmišljala sam da, ako bude želeo, neću ni zucnuti da me boli glava, uspevalo mi je to i ranije. Ako kažeš da ne želiš zbog nečega, glavobolje ili menstruacije ili bilo čega drugog, on te samo popapše po glavi i zaspi, ali posle toga nikako da to sam poželi, moraš da pokušaš da ga zainteresuješ sledeći put. Kao da mu je svejedno da li toga ima ili nema, bar sa mnom.

Je l' treba tako? Ponekad čitam u *Vecko-Revyn*⁵ „Kako da probudite njegovu želju” i slične članke gde treba popuniti neke kvadratiće koji ga opisuju i posle na osnovu rezultata saznate šta treba uraditi po tom pitanju. Kako ga treba iznenaditi tako što ćete ga povući za gaće dok gleda sportski pregled ili nešto slično, i da ližete ovde i onde. Još nisam ništa od toga isprobala, deluje tako glupavo, ali sam uvek razmišljala da ću, ako počne

---

⁴ Emisija u kojoj ljudi donose svoje antikvitete koje procenjuju stručnjaci. – *Prim. prev.*

⁵ Nedeljnik za žene. – *Prim. prev.*

da gubi interesovanje, onda sve to prostudirati i lizati. Račić, ona to sigurno radi. Bljak.

Mada, nikad se ne zna sa takvima koji imaju posao kao što je njegov. Ponekad samo kaže: pobogu, zar usred žetve, znaš, čovek nema snage za to! Ili su se tri krave otelile iste noći. Ili je tek oprao rasturač stajnjaka i sve mu i dalje smrdi na stajsko đubrivo. Nisam pametna.

Te noći svakako nisam morala ništa da radim, sa glavoboljom ili bez nje. Prošli su sati pre nego što je došao na sprat, do tada sam već sve pogasila i ležala u tišini, a on je samo legao s rukama ispod glave, ali nije spavao, čula sam po njegovom disanju. Na kraju sam zaspala. Zapravo sam bila neverovatno umorna pošto sam prethodnog dana radila noćnu smenu i još se nisam oporavila. Ujutru je nestao.

Na poslu sam celog dana bila kao na iglama. Ništa nije rekao i ništa nije uradio, ali sam osećala da je sve poljuljano. I tako sam tog dana nakon posla uradila nešto što sam mnogo puta ranije nameravala, ali mi se nikad nije činilo da je to bitno: otišla sam u biblioteku da je vidim.

Koliko je to glupo? Nisam znala ni kako izgleda. On nije imao njene slike u kući, ali sam jednom virnula u njegov novčanik. Držao je u njemu sliku neke žene na visokim štiklama, lepuškaste, s tamnom kosom, u bež kostimu i s malim zlatnim listovima u ušima, ali je imala dve duboke bore iznad korena nosa, kao da je konstantno na nekog ljuta. Zvao ju je „ona bezbojna”. Ali nekako nisam verovala da je to ona.

U tom trenutku je jedna starija žena rekla: „Jesi li videla moj katalog, Dezire?” – i ugledala sam jednu bledu devojkicu koja je sedela za informativnim pultom i zurila ispred sebe. I nije odgovarala.

Smeškala se u sebi. I opet mi je nešto kvrcnulo u grudima i pomislila sam da je gotovo.

4

Dezire

Negativan. Test na trudnoću je bio negativan.

Nisam videla Benija od one večeri kad sam plakala u njegovom naručju i rekla mu da nemam snage da ga ponovo vidim. Sledeće večeri mi je pozvonio na vrata – mislim da je to bio on – ali sam ja samo sedela u mraku grleći indijski jastuk koji sam dobila od njega u vreme kada je smatrao da moja dnevna soba deluje bezbojno kao čekaonica na bolničkom odeljenju. Zvonio je i zvonio, a ja sam pustila suze da teku i nisam otvarala vrata. Pojavile su se fleke od soli na osetljivoj svetloplavoj svili.

Ipak, mislim da sam sve vreme, negde u malom mozgu, mislila da ću kasnije objasniti Beniju zašto nisam otvorila, jednom kad opet budemo bili zajedno. Kad budemo sedeli jedno preko puta drugog u kafiću biblioteke i ozbiljnog lica odlučivali kako ćemo dalje sa ovom trudnoćom. Kako ćemo živeti, kako ćemo rešiti problem njegove nevenčane supruge, da li ćemo početi da živimo zajedno pre porođaja, da li uopšte da počinjemo da živimo zajedno. Da li da uradimo amniocentezu... Duboko u sebi bila sam toliko čvrsto ubeđena da će se taj razgovor u kafiću biblioteke stvarno dogoditi da sam doživela užasan šok kada sam videla rezultat. Pa već sam imala jutarnje mučnine, dođavola! Lažna trudnoća kao kod dvogodišnje kuje.

Negativan. Test je bio negativan. Nisam bila zaista emotivno pripremljena na to, iako sam samoj sebi svakog jutra kao mantru ponavljala „ako je test negativan, onda ću sebi priuštiti nedelju dana na Azurnoj obali pre nego što odlučim šta ću dalje sa svojom čežnjom za detetom...”

Trtlja, samo trtlja, glupava Dezire, ne može nikog da prevari osim same sebe... Ma koliko kataloga putničkih agencija slagala na noćnom stočiću.

Jer sada sam zaista prokockala priliku. Pre nego što mi je pala na pamet ova sumanuta ideja da zamolim Benija da mi pomogne da zatrudnim, skoro da sam ga prebolela. Ne baš prebolela, ali smetnula s uma. Ništa nije nestalo, sve je i dalje bilo tu, ali sam ja nastavila dalje, videla sam kako se otvaraju nova vrata, osetila nove mirise u vazduhu. Beni je bio deo moje prošlosti, i to ne njen najgori deo.

Život mi je bio vrlo zanimljiv, mogla sam da se posvetim poslu koji sam volela, ali sam mogla i da probam da se okrenem roditeljstvu i ja sam izabrala to, kao prvo. Osećala sam se toplom i punom života, kao nedavno uzorana oranica puna korisnih mikroba u iščekivanju sejača. Tačno, mogla sam da odem u kliniku u Dansku. U najgorem slučaju, mogla sam da visim u nekom baru i pričom se približim nekom ne tako odbojnom sejaču. Međutim, nakon besane noći tokom koje sam sanjala kako Beni, smešeći se, prelazi preko oranice i baca seme – seme koje je vadio iz ogromne kese za kokice – znala sam instiktivno da je Beni moj sejač. Pa sam ga pozvala. Naivna kao tinejdžerka, sa iskustvom pokupljenim iz kolumni sa savetima iz ženskih magazina.

Trebalo je da shvatim šta rizikujem. Odjednom sam ažurirala bolnu prošlost u sadašnjost. Vratio se u moj život, sa onom trolovskom kosom, mirisom, svojim govorom i humorom.

Kako da ga ikada opet ostavim i vratim ga polovnog, premda samo malo korišćenog, ženi koja polaže više prava na njega, pošto mu je pružila upravo ono što želi?

Zašto se to nisam zapitala pre nego što sam zažmurila i skočila?

Jer sad je prekasno. Sada samo treba da obavim jedan telefonski razgovor i kažem mu da ničeg nema i čao, čao i srećno u životu. I opet će se pojaviti ona praznina koja me prati. Koju će biti još teže ispuniti nego prošlog puta, pošto sada znam kako je posebno sa Benijem, kako mi je teško bilo da nađem drugog *Significant Other*.⁶

Prokleta krv, đavolski prokleta, glupava Dezire sa svojom čežnjom za detetom, Dezire koju ne bi smeli pustiti ni blizu deteta u radijusu od deset metara pošto je emotivno zaostala. Razume se u svoj emotivni život koliko gluv čovek u poj ptica.

Tako ti i treba Dezire, a sada možeš da prestaneš da se igraš ljudskim životima! A sva ona pitanja koja niste ni približno rešili prošlog puta, kada ste još imali vremena – kako ćeš se ti nositi s njima ovog puta? Šta si mislila da njegova nevenčana supruga treba da radi, da li si joj isplanirala neki prigodan oprostajni poklon, neku keramičku činiju?

Istina je da uopšte nisam razmišljala. Koliko sam samo često čula ogorčene žene čiji su muževi u krizi srednjih godina kako siku da muškarci razmišljaju pogrešnom glavom... A ja sam razmišljala matericom. Na mesto, prijateljice stara, navikni se na činjenicu da ostaješ prazna i provodiš ostatak svog monotonog života tako što ćeš jednom mesečno samo da ispljuneš poneki litar krvi. Ode Dezire da telefonira.

Njegov broj telefona još znam napamet.

---

⁶ Partner ili neko poseban (engl.) – *Prim. prev.*

Beni

Pozvala je u štalu tokom jutarnje muže. Anita tada nikada nije sa mnom, ili je na poslu ili pokušava da odspava nakon noćne smene.

„Ne znam kako ovo da ti kažem”, rekla je.

„Pričaj”, rekao sam promuklo. Dečak ili devojčica? – razmišljao sam.

„Pa. Nema ničega. Slobodan si.” Zaćutala je.

„Kako ničega?” – pitao sam. Mozak mi je zastao. Već sam počeo krišom da posmatram ćaletov stari strug, da njime pravim ugaone stubove za kolevku. „Je l’ test nije bio ispravan? Ili pokušavaš da me se rešiš a ti da pobegneš sa detetom i da ga zadržiš samo za sebe?”

„Je l’ ti ne čuješ šta pričam?” – pitala je glasom koji odaje da je na ivici suza, to uvek osetim. „Nema ničega! Test je negativan!”

„Ničega? Baš... ničeg?” – pitao sam glupavo.

Frknula je, ali je brzo odgovorila.

„Znači: nema deteta! Ali možeš da računáš na leglo štenadi tamo negde u aprilu!”

„Slušaj me, Dezire”, rekao sam i pustio da tišina ispuni telefonsku slušalicu. „Je l’ čuješ?”

„Šta?”

„Ne smejem se”, rekao sam.

„Znam. Ni ja se ne smejem.”

Začutili smo na trenutak.

„Je l' ništa ne može da se učini?” – pitao sam. Lukavo, kao i uvek.

Kratko se nasmejala, i dalje plačnim glasom. „Šta predlažeš?” – pitala je. „Ne može čovek da se *žali* na test za utvrđivanje trudnoće, ako si na to mislio!”

„Može opet da se pokuša.”

Tišina.

„Rekao sam...”

„Čula sam šta si rekao.”

Opet tišina u telefonu. Oko mene se dizala galama krava. Uspeo sam da nahranim tek polovinu krava, koje su jele svoje porcije i osećale da nešto nedostaje, dok su ostale bile vrlo nezadovoljne. One koje su se tek otelile, sa tvrdim vimenima, urlikale su najjače.

„Dezire, moram da...”

„Ti si raskinuo”, rekla je tankim i suvoparnim glasom.

„Gluposti!” – odbrusio sam. „Ti nisi htela da se potruđiš! I to dobro znaš! Ja sam samo doneo konačnu odluku!”

„A kako si ti bio spreman da se potruđiš?”

Dobro pitanje. Rekla je još nešto, ali je 575 Džesi tako glasno mukala da ništa nisam čuo.

„Ne može ovako!” – vikao sam. „Pozvaću te kada se vratim unutra!”

Najverovatnije je rekla nešto što nisam uspeo da čujem. Spustio sam slušalicu i bacio se na mužu. Krave su bile tako nervozne i smetene da me je jedna šutnula, papkom je ošinula u stranu. To moje krave nikada ne rade, pa nisam bio spreman

na to. Šut me je pogodio u koleno, ne ono bolno, već u drugo. Noge su mi popustile i po drugi put za kratko vreme upao sam u kanal za izdubavanje. Da nisu pokušavale nešto da mi kažu? Beni, pokvarenjače jedan?

Čim sam završio, ušao sam u kuću i sprao sa sebe najgoru prljavštinu, a onda sam je pozvao. Nije se javljala pa sam pozvao informacije u biblioteci. Tamo se javila.

„Opet ja. Sad mogu da pričam”, rekao sam.

„Ali ja ne mogu!” – prošištalala je. A onda glasno: „Da li ste proverili u referentnoj biblioteci?”

Bestraga. Evo nas kako najzad pokušavamo da ponovo pokrenemo nešto vrlo krhko, a odmah se pojavljuju krave i posećioци biblioteke i mešaju se u naše odnose. Zar nije tako, zapravo, bilo i poslednji put?

„Strašno si mi nedostajala!” – izletelo mi je.

„Spusti slušalicu! Zovem te za par minuta.”

Čekao sam i lupkao prstima po cvetnoj plavoj mušemi koju je Anita kupila za moj stari rasklimatani kuhinjski sto. A onda je opet nazvala. Zvuk je dolazio kao iz bačve i zvučalo je kao da neko u pozadini pušta vodu u toaletu.

„Gde si me odvela?”

„Zovem te s mobilnog. Iz ženskog ve-cea u biblioteci.” Zvučala je pomalo postideno.

„Zar moramo da se krijemo na takvom mestu?” – kezio sam se.

„Priznaj da te vodim na nova mesta. Širim ti vidike.”

„Istina. To si često radila.”

„Ti isto.”

Opet tišina.

„Ne mogu opet da te pustim!” – rekao sam na kraju. „Prodaću ove proklete krave u kebab i doći ću da živim u tom tvom

bolničkom odeljenju od stana. Možeš da me čuvaš kao ljubimca, ne lajem i ne prljam tepihe. Samo mi s vremena na vreme sipaj malo čorbe od sočiva u činiju!”

„Slušaj, Beni!” – rekla je Dezire i ućutala. „Jesi li čuo? Nisam se smejala.”

„Pa kaži ti nešto! Ozbiljan sam, ne mogu ni da pomislim da te opet izgubim!”

„Znam. Već dve nedelje se šunjaš oko mene i uznemiravaš me, Beni. Ni ja ne mogu da se rešim tebe. Ali ne mislim... Dođavola, ide neko!”

„Samo što smo izgubili bebu!” – viknuo sam očajno, ali je ona spustila slušalicu.

Reći ću Aniti da večeras moram na sastanak zadrugara.

Dezire

Zaljubljenim ljudima IQ padne na otprilike 72, to je moja teorija. Dovoljno visok da mogu sami da odu u ve-ce i da ih ne uhapsi policija dok tumaraju gradom, ali suviše nizak da bi se moglo verovati njihovom sudu.

Beni i ja smo nekako uspeli da ubedimo jedno drugo, a i sebe same, u to da ćemo se viđati *još* tri večeri, samo tri večeri, u pravo vreme u mesecu! Najverovatnije sam prošlog puta pogrešno izračunala dane u mesecu, tako da nismo ni imali poštnu šansu! A *posle* toga, ako ništa ne ispadne više se nikada nećemo videti!

Kad je trebalo da ode, poslednje od tri bonus večeri, zakačili smo se jedno za drugo kao da neko od nas kreće u rat. Osetila sam kako mi teku suze i, kada sam stavila dlan na Benijev obraz, osetila sam da je i on vlažan.

„Veliki snažni paoru, ti plačeš?” – pitala sam.

„To je samo kondenzacija”, šmrcao je.

Niko od nas nije računao na to da ćemo uopšte moći da zatrudnimo. Bio je to samo način da prevarimo sebe, da krišom ukrademo još tri dodatne noći ne bismo li lakše ostavili svoju haotičnu, nemoguću vezu iza sebe. Nikada do tada nisam toli-

ko uživala u seksu, nikada se nisam osećala bliže nekom – ali, možda je tako bilo zato što sam osećala da nema nastavka? Da je to beskrajno tužan oproštaj, oproštaj koji je naša veza zaslužila, ali ga nikada nije dobila. Možda je i on isto to osećao, jer nijedno od nas dvoje nije u tih nekoliko dana ni pomenulo nastavak. Skoro da nismo izustili ni reči.

„Nova slika, zar ne?”

„Mmmm. Kako si povredio nogu?”

„Bolje da ne znaš.”

U tišini smo otišli do moje spavaće sobe, u tišini smo vodili ljubav satima, i u tišini smo se zagrlili na vratima kada je trebalo da ode. Šta je trebalo da kažemo? Stvarno nisam htela ništa da znam o njegovom novom životu, njegovoj novoj devojci, a mislim da ni on nije hteo da mi priča o tome niti da sazna nešto o mom životu.

Tri večeri mogu biti neobično dug period. Prvo veče misliš da si bogat, imaš još toliko mnogo. Drugo veče misliš „Bar nije poslednje veče”. Treće veče si toliko zauzet uživanjem u svakom trenutku da ti deluje beskrajno dugo.

Te večeri smo bar razmenili nekoliko reči. Dok smo čvrsto stiskali ruku jedno drugom, ponavljali smo obećanje da se više nikad nećemo videti ako rezultat bude negativan. I obećali smo jedno drugom na smešno detinjast način da ćemo poljubiti slušalicu kada se budemo oprostili nakon tog razgovora zamišljajući usne onog drugog. Poslednji poljubac. Zatim smo brzo rekli da *ako, ako* – onda ćemo o tome tada.

Primećujete? Ne zvuči kao da smo uopšte očekivali da postanemo roditelji! Razumem parove koji jure u klinike za lečenje steriliteta čim odluče da skinu kondom i *ne uspeju* iz prvog pokušaja. Pre nego što ostaneš trudna, onda si nekako mnogo *netrudna* – a možda nikad i ne ostaneš u drugom stanju.

Razmišljala sam o svemu što su mi prijatelji, sa decom ili bez njih, pričali o tome kako je komplikovano dobiti dete kada se bližiš srednjem dobu. Nije to samo ubacivanje novčića u automat – tu su temperaturne krivulje, pa dubljenje na glavi i ko će ga znati šta još. Ponekad bih pomislila da su sastanci sa Benijem koje sam impulsivno pokrenula možda samo podsvesan pokušaj da učutkam svoje telo i nemilosrdno bučan biološki sat: Vidiš? Evo, dajem sve od sebe! Ako ni sada ništa ne ispadne, onda nije moja greška, onda s tobom nešto nije u redu!

A razmišljanjem o detetu na duge staze nisam imala vremena da se bavim. Nakon prva tri bezuspešna pokušaja, počela sam da planiram preseljenje u Geteborg, odakle sam dobila ponudu za posao. To bi moglo da bude interesantno, oni imaju plan pokretanje dečjeg muzeja bajki sa sopstvenim bioskopom. Dozvolila sam idejama da bujaju. Može da se napravi pećina pripovedanja, sa bakljama i magičnim osvetljenjem gde bi dobri pripovedači mogli da pričaju bajke i priče. Može da se organizuje dečji filmski festival sa istim propratnim elementima, kao i filmski festival za odrasle, sa nagradama i predavanjima, žurkama i premijerama, ali za dečji uzrast. Išla sam na internet i gledala stanove u Geteborgu koje bih mogla sebi da priuštim.

Onda je počeo da me muči gastritis, moja stara boljka. Stalno sam osećala neku mučninu, najviše od kafe i dima cigareta. Svi mirisi su bili jači nego inače. Bila sam umorna i nikakva, i mogla sam da spavam deset sati u cugu. Grudi su mi narasle i imala sam osećaj da nosim dve ogromne bolne dinje. Menstruacija mi je kasnila i to sam protumačila kao tipičan znak da moje psihičko stanje utiče na celokupan menstrualni ciklus – kad je čovek toliko preokupiran svojom plodnošću, te stvari se dešavaju.

Onda sam se odvušla do apoteke i opet kupila test.

Pozitivan? Zurila sam u onu tračicu. I sećam se da je moja prva zbunjena misao bila: „Ali, ko će sad da organizuje pećinu bajki u Geteborgu?”

Beni

Truljenje papaka kod 416 Rozamunde! Nijedna moja krava već duže vreme nije imala truljenje papaka, uvek sam pazio da ih redovno orezujem. Ali poslednjih nekoliko nedelja sam mnogo toga zanemario na farmi, zaboravio sam da naručim svežu slamu pa sam nekoliko dana morao da prostirem buđavu, zaboravio sam da obavim kontrolu estrusa, pa nisam na vreme organizovao osemenjavanje dveju najboljih mlečnih krava. Tumarao sam naokolo i čekao poziv od Dezire. Možda poslednji poziv...

Nije da sam očekivao da će me pozvati i reći da ću postati ponosni otac. Ne ovog puta. Shvatio sam da je to maltene nemoguće posle samo nekoliko pokušaja. Za mene koji nisam uspeo da pogodim ni sedam tačnih na sportskoj prognozi!

Ne, vukao sam se po farmi i mozgao šta dalje. Nekih dana bih se samo smucao i razmišljao kako da je nateram da me opet primi nazad. Znači mene, a ne prokletog rasplodnog bika kojim me je smatrala! A drugih dana, kada bih video Anitu kako sedi i lista katalog iz zlatare a onda ga postideno zatvara kada ja uđem, pomislio bih da sam idiot što uopšte pomišljam da idem unazad putem koji sam sâm izabrao. Bilo je gore nego kretati se u rikverc kroz kapijicu dvoosovinskim vozilom.

A onda me je pozvala, i to u štalu. Mislio sam da je veterinar koga čekam već satima i ljutito sam dreknuo u slušalicu: „Da?!”

„Da” , rekla je Dezire. Samo to. *Da*.

„Da?”

„Da.”

„Hoćeš da kažeš...”

„Da.”

„Dobro...”

„Dobro?”

„Da...”

Najverovatnije najgluplji razgovor koji smo ikada vodili, ali šta je kog vruga trebalo da kažem?! Glava mi je bila prazna. Dvoosovinsko vozilo.

„Mogu bar da budem srećna što nisi rekao 'znači, tako'”, frknula je Dezire. Onda mi je spustila slušalicu. Spustila mi je slušalicu!

Buljio sam u slušalicu. Znači, tako? Zar je mislila da me nije briga? Pozvao sam je. Nije se javljala. Uf, sigurno je na poslu. Koji li beše broj biblioteke? Prevrtao sam po kutijama u mlekaru tražeći telefonski imenik kad je telefon opet zazvonio.

„Pa, nemoj tako da mi spuštaš slušalicu! Valjda ti je jasno da sam se obradovao!” – viknuo sam.

„Šta?” – rekao je veterinar.

I tako je bilo celog dana.

Kamion za prevoz mleka je imao novog vozača koji je krenuo pogrešnim putem i zakasnio nekoliko sati, pa sam morao da pomerim večernju mužu ili da rizikujem da prepunim cisternu, i dok sam zvao mlekaru i raspravljao se sa njima, došao je neki arogantni prostak sa kariranim kačketom i obavestio me da je upao u jarak nekoliko kilometara odatle, i da ja koji „verovatno” imam traktor, treba da odem da ga izvučem na

put, i to što pre pošto ima zakazan sastanak. I pre nego što sam uspeo da mu odgovorim, pozvali su iz poreske i napomenuli da sam pogrešno popunio jedan formular, te da je podrška EU koju očekujem ne samo ugrožena već na granici kašnjenja. I dok sam se sa njima prepirao, onaj čovek je stajao u hodniku, lupkao prstima i šištao: „Dakle, šta si odlučio?”

U tom trenutku je Anita stigla kući. Istog momenta je shvatila o čemu se radi, otela mi slušalicu iz ruku i rekla poreskoj upravi: „Javićemo vam se kada proverimo podatke.” Pristavila je kafu za onog kretena i preko ramena me obavestila da je kamion za prevoz mleka na putu, jer ga je obišla kod Lundgrenove krivine. Odvukao sam se u štalu da izgrdim vozača i da pomuzem krave, a kada sam se vratio u kuću Anita je već izvukla auto onog čoveka traktorom, i čak od njega dobila neke važne informacije o obavezama i pravima pri popunjavanju komplikovanih formulara, pošto je on izgleda bio pravnik, svakako neki birokrata. Problem sa poreskom rešiće sutra, rekla je veselo.

Strovalio sam se na kuhinjsku klupu, prislonio čelo na sto i rukama prekrio glavu i uši. Glava mi je pucala. Šta kog đavola da radim? Opet nisam stigao da pozovem Dezire, i moram to da uradim, odmah sada, a nisam imao vremena ni da razmislim. Jedina stvar koji mi je padala na pamet bila je: Šta bi Dezire uradila da ona živi ovde i da se upravo vratila s posla? Ona bi se iznervirala što muža nije završena na vreme i odjurila bi u grad da odgleda neki francuski kulturni film...

Onda sam osetio kako mi Anitini jaki palčevi masiraju vrat i bol je popustio.

Okrenuo sam se, objujmio njena bedra i počeo da jecam kao dete.

Anita

Dobro. Toliko od toga. Preostaje mi samo da spakujem svoj život i krenem dalje.

Da mi je neko pre nedelju dana rekao da će se ovako završiti, ne bih mu verovala. Mislila bih da to nije moguće. Neće Beni, celog života ga poznajem. On ne radi takve stvari. Da ode i napravi dete bivšoj devojci, i to namerno? Samo zato što ona to želi. Kad je on uopšte imao vremena za to?

„Ali, sigurno si primetila”, cvileo je. „Nije me bilo kući nekoliko večeri zaredom! Prošlog meseca, a onda i pretprošle nedelje! A ja nikad ne izlazim!”

Muškarci uvek pokušavaju da okrive drugog za svoje greške. Nekako nikad nije do njih.

Zvučalo je kao da je u stvari sve moja greška, kako to da nisam primetila ništa neuobičajeno? Pa šta, rekao je da ide kod Bergrena da popuni neke formulare, pa na sastanak zadrugara i još nešto. A neke od tih večeri bile su u vreme kada ja imam obuku iz knjigovodstva, tako da se tada ionako ne viđamo.

A čak i da sam pomislila „čudno je što Benija nema već nekoliko večeri zaredom”, sigurno ne bih zaključila: „Ma, sigurno je otišao da napravi dete nekoj bivšoj devojci!”

Tako da je, blago rečeno, sve to došlo kao iznenađenje. Sve mi je ispričao one stresne večeri kada je kasnio kamion za mleko i kad sam ja traktorom izvukla gospodina Nordeusa. Sećam se da sam tada bila dobro raspoložena, delimično zato što sam uspela da izvučem auto – dugo nisam vozila traktor. A delimično i zato što mi je Nordeus dao neke vrlo dobre savete, na primer, da se možemo pozvati na posebne izuzetke u paragrafu tri istog formulara, piše sve na poleđini, rekao je. I ja bih to uradila da mi Beni uveče nije ispričao sve. A sada se to neće desiti, i boli me uvo ako Beni mora da vrati sav novac i povrh toga da plati kaznu. Šta se to mene tiče?

Spakovaću svoju malu torbu i pokušaću da nateram Merit, devojkicu kojoj sam izdala stan, da ga napusti. Ne verujem da će biti problema da se vratim na puno radno vreme, nemaju dovoljno ljudi na odeljenju.

Razgledam kuhinju. Mislim da ću poneti zavese, nije da mi trebaju u kuhinjici u mom dvosobnom stanu, ali nisam, dođavola, zbog Račića uređivala ovu kuhinju. Ako se ona ikada doseli ovde i, naravno, ako uopšte primećuje zavese. Kako se samo Beni žalio na to da nije praktična, kako nije sređivala ovo ili ono!

I opet je to uradio one večeri. „Ona nikada ne može da bude kao ti, Anita. Od nje nikada neću dobiti pomoć kao od tebe!”

Pa šta će ti onda kog vraga ona? – došlo mi je da vrisnem. Zašto si morao baš njoj da napraviš dete? Misliš da ja ne želim decu, je li?

Međutim, samo je kukao i mleo kako sam ja bila dobra za njega, evo sad sam čak učinila da njegova glavobolja nestane... Ali, znaš, ona toliko čezne za decom, nije čak ni zahtevala da on preuzme neku odgovornost, rekla je da može sama da se brine o detetu, ali on ne bi mogao tako da se ponese prema

njoj. Naravno da mora da preuzme odgovornost za svoje dete, a i želeo bi da mu bude u blizini...

Dobri Beni, Beni koji preuzima odgovornost, i sjajna Račić koja ništa ne traži od njega... Htela sam da se isповраćam na oboje. Hoćeš li možda preuzeti odgovornost i za mene, je li, Beni, nakon što si me prevario da radim za tebe i brinem o tebi skoro godinu dana? I kako to da se ja moram iseliti, ako već Račić ne „zahteva” ništa?

Šta ako bih odbila da se iselim? Da mu kažem da mora da plati za to dete, ali da sam i ja trudna, i da je onda najpraktičnije da *ja* ostanem. Ja, koja ionako ovde živim, i koja mogu da ti pomognem na imanju, i ti to znaš! Ako već moraš da preuzmeš odgovornost za decu, onda moraš da preuzmeš odgovornost i za moju, a njoj valjda ništa ne duguješ? A onda samo treba da lažiram spontani pobačaj, ili da prestanem da pijem antibebi pilule. Neće valjda da broji do deset uz pomoć prstiju, on čak i nema toliko prstiju, a ako i posumnja nešto, biće prekasno.

Ionako sam razmišljala da prestanem da pijem antibebi pilule. Pošto želimo decu, mislila sam. Zajedničku.

Samo pokušavam sebe da prevarim. On nikada nije osećao prema meni isto što i prema Račiću. Ja mu služim za druge stvari.

Prokleti Beni. Nadam se da će dobiti toliko kazni da će bankrotirati. Nadam se da će dobiti zatvor za prevaru.

I kuhinjski sto je moj, kao i ona fotelja u dnevnoj sobi koju toliko voli.

Dezire

Isto smo to doživeli, Beni i ja.

Kao da nas je zapravo sudbina sastavila tako što nas je čvrsto uhvatila za potiljak i sada moramo da rešavamo sve one stvari za koje ranije nismo imali snage.

I mogu da kažem da nije sve išlo baš kao po loju. Onu setnu i strasnu (ili sentimentalno naivnu) čežnju koju smo osećali kad smo mislili da je sve gotovo, da nikada nećemo biti zajedno i da neće biti naših potomaka – to je sve nestalo bez traga. Nisam čak mogla ni da se prisetim koliko sam čeznula za njim dok sam se po oštrom vetru iz biblioteke vukla kući sa samo jednom mišlju u glavi – da spavam.

Spavala sam, spavala i spavala. Zamalo da kažem da sam spavala svakog budnog trenutka. Trčala sam kući za vreme ručka i spavala sa tajmerom na mikrotalasnoj podešenim na dvadeset minuta. Uspevala sam da se uvučem između dve police na točkiće u magacinu biblioteke, naslonim se leđima na zid i odremam po petnaest minuta, kad god sam mogla. A kada sam spavala, nisam morala da razmišljam.

Beniju je sigurno bilo mnogo gore na više načina. Ispričao mi je kako je stalno upadao u kanal za izđubranje i to je tu-

maćio kao da više sile pokušavaju da mu poruče kakav je kreten bio, i kakav će i ostati. Jer on je taj koji je morao da se reši zavisnosti od Anite, da odustane od prethodnih planova, prekrši obećanja i ponaša se loše.

U tom polupospanom stanju nisam imala snage da sažaljevam ni njega ni njegovu devojku, tu nepoznatu tamnokosu ženu koju sam jednom videla s odstojanja, koja je, prema Benijevim rečima, bila izuzetno vredna i dobrodušna, čistunica i sposobna osoba. Jednom jedinom prilikom kada smo se Beni i ja sastali one prve nedelje nakon šokantnih vesti, sedeli smo u kafiću biblioteke i on me je gnjavio pričom o tom *anđelu na farmi*, i to toliko da mi je u jednom trenutku došlo da mu zalapim kolač pravo u neobrijanu facu. Pričao je o tome kako je Anita naučila da vozi traktor, kako je preuzela na sebe da kontaktira sa vlastima, koliko su joj dobre kobasice – gospode bože! Zar je stvarno mislio da treba to da slušam, tamo usred kafića, sa mučninom od mirisa kafe i dima cigareta?

Uzvrpoljila sam se i nakašljala. Na metar od mene sede su četiri žene i purnjale iza ogoljenog fikusa koji je odvajao deo za pušače od nepušača. Beni je zastao za trenutak i lupio me po leđima. „Je l' ti nešto zastalo u grlu?” – pitao me je. „Nego, hoćeš još jedan kolač? Tako ćeš imati visok i dobar nivo masnoće u mleku...” Bio je to jedini nagoveštaj tog dana da ćemo postati roditelji! Ceo moj projekat bio je ugrožen – da li ću stvarno čitavu našu budućnost staviti u ruke čoveka koji je sposoban za saosećanje koliko i jednoćelijski organizmi?

Doduše, pretpostavljam da ga je osećaj krivice terao da toliko davi s Anitinim prednostima. Primetila sam i ranije da muškarci imaju potrebu da hvale žene upravo kad se spremaju da ih prevare. Možda osećaju da na taj način ublažuju krivicu. Za ženu koja je prevarena to baš i nije neka uteha. „Nisi ti kriva, ti

si najbolja cura na svetu...” Ako Beni ikada tako nešto pokuša sa mnom, uguraću mu te reči nazad u grlo uz pomoć četke za ve-ce šolju a onda ću da mu zategnem kravatu!

(Ne, ne patim od promene raspoloženja! Uživam u tome!)

Još su gori tipovi koji sebe smatraju žrtvama svojih dosadnih i/ili zlih žena. Sten je znao da me zove noću i kuka na telefon: „Ali znaš, Birgita me nikad nije razumela!” Na kraju sam prasnula: „Ni ja te ne razumem!” – i spustila slušalicu. Da, tada je ukinuo fond za moj dečji filmski projekat.

A iskreno rečeno, ni ja ne znam kako bih izašla na kraj sa tom situacijom da je, recimo, moja i Andersonova priča dovela do nečeg ozbiljnijeg. Kako bih ja to raskinula? Ulepšavanjem, kukanjem ili kukavički – ili bih samo pobešla? Svejedno je. Onaj koji je ostavljen pati, kako god okreneš. U stvari, treba se poneti kao pravi idiot, tako da onaj koga ostaviš može da pobesni i da te lakše zaboravi. Ili, šta ja znam... Mene su do sada ostavili samo uz pomoć smrti, a ja sam čak i tada pobesnela na jadnog Erjana.

U svakom slučaju, predložila sam Beniju da bude još grublji prema Aniti tako da joj bude drago što je na vreme otkrila kakav je, a zatim da joj da pozamašnu sumu novca kao kompenzaciju za sav njen rad. Potpuno idiotski predlog, samo bezazlen bezobrazluk – ali bila sam toliko umorna da mi se činilo da bih mogla da spustim glavu u pikslu onih pušaćica i momentalno zaspim.

O, kako sam bila umorna. A kada nisam spavala, bilo mi je ili muka ili sam bila besna zbog nečeg, a najčešće i jedno i drugo. Osim ako ne bih sedela i tiho šmrcala u nekom uglu. I *uopšte* ne pomaže što znam da su u pitanju hormoni – još više pobesnim kad neko pokuša da mi ukaže na to. Bolje ne pokušavaj da kontrolišeš *moju* stvarnost!